

Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030

O societate lipsită de violență, în care oamenii nu au motive să-și facă griji pentru siguranța lor fizică și psihică, pentru bunurile tangibile și intangibile care le aparțin, ale căror drepturi și libertăți sunt inviolabile, este un ideal al umanității. În această ordine de idei, **siguranța cetățenilor și ordinea publică reprezintă un bun public fundamental**, pe care Guvernul, prin intermediul Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - MAI), este angajat să-l producă.

Prin Programul său de activitate „Moldova vremurilor bune”, Guvernul și-a asumat *inter alia* în calitate de obiectiv de dezvoltare „**reducerea cu 15% a infracțiunilor contra vieții și sănătății omului, a violurilor și hărțuirii sexuale și a violenței pe bază de gen, a accidentelor, înecurilor, incendiilor și intoxicațiilor**”. În susținerea acestui obiectiv, Guvernul vine cu o viziune strategică și cu un set de acțiuni prioritare, care vor fi expuse pe larg la secțiunea respectivă din prezenta Strategie de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare - Strategie).

Totodată, SDDAI va asigura punerea în aplicare a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, prin intermediul căreia statele - membre ale Organizației Națiunilor Unite și-au asumat mobilizarea eforturilor pentru eradicarea tuturor formelor de sărăcie, combaterea inegalităților, abordarea problemelor schimbărilor climatice și asigurarea respectării principiului de bază prin care „**nimeni nu este lăsat în urmă**”.

Corespunzător, Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, stabilește intervenții de politici publice ale Guvernului pe domeniul „Afaceri interne”, pentru o perioadă de 9 ani (2022-2030). Orizontul de implementare al SDDAI a fost ales anul 2030, pentru a sincroniza procesul de implementare cu SND „Moldova 2030” și Agenda 2030 de dezvoltare durabilă, în special cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și țintele naționale ale acestora. În

acest context, prin intermediul SDDAI vor fi implementate următoarele ODD-uri ale Agendei 2030: 1, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 13, 16, 17.

- Obiectivul nr. 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context (*ținta 1.5.*);
- Obiectivul nr. 3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă (*ținta 3.5.*);
- Obiectivul nr. 4: Garantarea educației de calitate, inclusive și echitabile și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți (*ținta 4.3.*);
- Obiectivul nr. 5: Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor (*ținta 5.1.*);
- Obiectivul nr. 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți (*ținta 8.5.; 8.8.*);
- Obiectivul nr.10: Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta (*ținta 10.3.*);
- Obiectivul nr. 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile (*țintele 11.2; 11.5; 11.7.*);
- Obiectivul nr. 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor (*ținta 13.1.*);
- Obiectivul nr. 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile (*țintele 16.1; 16.2; 16.3; 16.4.2; 16.5.*);
- Obiectivul nr. 17: Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

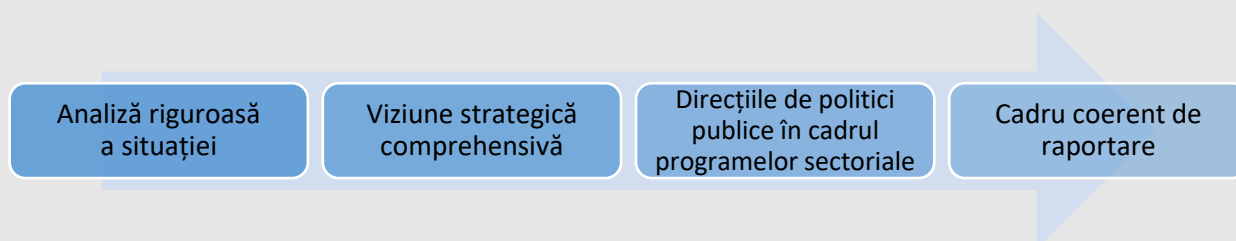
Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 se ghidează inclusiv de Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030”, care oferă o viziune pe termen lung centrată pe oameni, pe necesitățile și aspirațiile acestora, contribuind astfel, la realizarea Obiectivului general „**Promovarea unei societăți pașnice și sigure**”.

De asemenea, Strategia va contribui la implementarea **prevederilor Acordului de Asociere** între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele - membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat pe 27 iunie 2014 la Bruxelles, privind: asigurarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale; combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor,

inclusiv cu muniția aferentă acestuia; prevenirea și combaterea criminalității organizate, a corupției și a altor activități ilegale; lupta împotriva drogurilor ilicite; cooperarea în domeniul migrației, azilului și gestionării frontierelor; îmbunătățirea prevenirii dezastrelor naturale și a celor provocate de om, a pregătirii pentru acestea și a reacției față de acestea și crearea unui corp de funcționari publici profesioniști, bazat pe principiul responsabilității manageriale și pe delegarea eficace a autorității, precum și pe recrutarea, formarea, evaluarea și remunerarea efectuate în condiții echitabile și transparente.

De menționat că, sub aspect sectorial, către finele anului 2021, activitatea MAI nu era acoperită în mod comprehensiv de documente de politici publice, majoritatea fiind expirate. În același timp, expirarea documentelor de politici publice este și o fereastră de oportunitate, deoarece se propune schimbarea paradigmei de dezvoltare a sistemului afacerilor interne, urmând o abordare holistică și direcționată spre **atingerea unor rezultate tangibile pentru cetățenii Republicii Moldova**.

Lecția învățată din trecut este că, adoptarea unor strategii separate pe fiecare domeniu de competență este în detrimentul sincronizării și coordonării acțiunilor de politici. În același timp, dezideratul dezvoltării sistemului afacerilor interne este de a conduce la o mai bună performanță a misiunii de a spori siguranța persoanei. Respectiv, SDDAI are menirea de a ghida activitatea autorităților din sistemul afacerilor interne, **întru asigurarea unui bun public, dorit de societate**. În susținerea acestei paradigme se vine cu:

Viziunea de dezvoltare strategică a sistemului afacerilor interne către anul 2030, este aliniată la Agenda 2030 de dezvoltare durabilă și prevede **asigurarea unui sistem de drept democratic și funcțional, bazat pe drepturile universale ale omului, demnitatea umană, aplicarea legii, protejarea interesului legitim al cetățeanului și prestarea serviciilor de calitate**. Aceste deziderate vor asigura reducerea violenței în familie și în societate; reducerea vulnerabilităților în fața amenințărilor și a riscurilor de toate tipurile; sporirea securității funcționării infrastructurilor și sistemelor critice astfel, încât cetățenii, indiferent de vârstă, gen, etnie sau religie, **să se simtă protejați și în siguranță, unde să-și poate realiza pe deplin potențialul uman**.

Pentru a-și atinge obiectivele propuse până în anul 2030, Ministerul Afacerilor Interne se va concentra pe **prestarea unor servicii de calitate cetățenilor, devenind un furnizor de securitate regională**, prin introducerea în activitatea cotidiană a conceptului de securitate europeană, care va reduce oportunitățile de evoluare a coridoarelor de import-export a

criminalității, accentul fiind pus și pe dezvoltarea relațiilor de cooperare internațională în acest sens.

De asemenea, în perioada dată, elementul central pentru Ministerul Afacerilor Interne îl va constitui transformarea individuală (a angajatului), care se va axa pe indicatorul-cheie de performanță (KPI) pentru a **măsura integritatea, etica și conduita profesională a angajaților**; pe re-proiectarea pregătirii profesionale și a specializării personalului pe tot parcursul activității, asigurarea condițiilor de muncă decentă pentru toți, crearea unor pachete motivaționale variate și o protecție socială echitabilă, care să contribuie la creșterea performanței angajaților, dezvoltarea unor grupuri-țintă, scopul cărora îl va constitui managementul transversal bazat pe analize inteligente prin crearea unui mediu de securitate sigur, accesibil și durabil.

Pentru atingerea scopului SDDAI - sporirea gradului de siguranță a tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de vârstă, gen, etnie sau religie, politica de dezvoltare a afacerilor interne se va axa pe următoarele sub-domenii de activitate:

- ordine și securitate publică;
- prevenirea și combaterea criminalității;
- managementul frontierei;
- migrație și azil;
- protecție civilă și situații excepționale;
- formare profesională, integritate și digitalizare.

6 programe

26 obiective generale

84 obiective specifice

168 acțiuni

În **domeniul ordinii și securității publice** au fost stabilite **3 obiective generale** prin care MAI va contribui la atingerea unor rezultate tangibile, orientate asupra societății, prin **sporirea percepției de siguranță generală în țară, creșterea nivelului de încredere al societății în Poliție, diminuarea** numărului persoanelor din grupurile vulnerabile **care nu se simt în siguranță** în locurile publice și își propune să atingă următorii indicatori de rezultat:

- ✓ Creșterea cu 49% a numărului de echipe de patrulare și reacționare operativă către 2023;

- ✓ Timpul mediu de intervenție la apelurile 112 diminuat cu 13 minute, către finele anului 2024;
- ✓ Creșterea cu 68% a numărului spațiilor necesare pentru garantarea respectării drepturilor omului;
- ✓ Diminuarea cu 25% a ratei accidentelor rutiere comise din cauza vitezei la 100 mii populație;
- ✓ Diminuarea cu 15% a ratei accidentelor rutiere cu implicarea copiilor la 100 mii copii.

Criminalitatea organizată a devenit o realitate de neignorat, cu o evoluție semnificativă în ultimii ani și o proiecție de dezvoltare îngrijorătoare în cel mai înalt grad pentru instituțiile de aplicare a legii. Astfel, în **domeniul prevenirii și combaterii criminalității** au fost stabilite **6 obiective generale** prin care MAI își propune să atingă următorii indicatori de rezultat:

- ✓ Capacitatea de identificare a unor noi grupări criminale majorată cu 30%;
- ✓ Creșterea gradului de identificare a infractorilor “anonimi” cu 50%;
- ✓ Diminuarea numărului de infracțiuni comise în mediul online cu 10% anual, începând cu 2023;
- ✓ Sporirea cu 10% anual a examinărilor infracțiunilor comise cu utilizarea tehnologiilor informaționale și/sau de comunicații electronice;
- ✓ Sporirea capacității de documentare a rețelelor infracționale specializate în comercializarea drogurilor cu 10%;
- ✓ Creșterea cu 5% a numărului de arme și muniții predate benevol;
- ✓ Creșterea gradului de utilizare a produselor analitice în procesul de documentare.

În **domeniul managementului frontierei** au fost stabilite **3 obiective generale** prin care MAI își propune să consolideze **capacitățile de detectare, recunoaștere, urmărire și combatere** a activităților transfrontaliere ilegale, să contribuie la **diminuarea timpului de așteptare** în punctele de trecere a frontierei de stat, precum și la **închiderea breșei de securitate** și să atingă următorii indicatori de rezultat:

- ✓ Cel puțin 20% din evenimente, înregistrate la frontiera de stat, depistate în baza produselor analitice;
- ✓ Minim 20% din lungimea frontierei de stat acoperită cu sisteme de monitorizare pe principiu de termoviziune;

- ✓ Minim 95% operatori de securitate aeronautică (polițiști de frontieră) certificați.

În domeniul migrației și azilului au fost stabilite **4 obiective generale** prin care MAI își propune consolidarea capacităților statului privind **gestionarea corectă a fluxului migrațional** la frontiera de stat, astfel, încât să fie asigurată **respectarea drepturilor tuturor migranților** aflați în situații de vulnerabilitate, accesul la servicii calitative de primă necesitate și imediate, cât și capacitatea de răspuns a autorităților statului, antrenate în acest proces. De asemenea se țintește **optimizarea mecanismului de integrare a străinilor**, inclusiv **sensibili la gen**, prin includerea domeniului integrării străinilor în documentele de politici sectoriale, pentru asigurarea abordării holistice, la nivel național, a procesului de integrare, și atingerea următorilor indicatori de rezultat:

- ✓ Optimizarea și reingineria a 25 de servicii acordate străinilor;
- ✓ Reducerea numărului de apatrizi cu cca 10%;
- ✓ Sporirea cu cel puțin 35% a condițiilor de recepție și asistență, comparativ cu anul 2021;
- ✓ Creșterea numărului beneficiarilor de asistență pentru migranții aflați în situații de vulnerabilitate cu 20%;
- ✓ Infrastructură îmbunătățită și accesibilă în proporție de 50%;
- ✓ Cel puțin 20 persoane asistate anual în vederea returnării voluntare;
- ✓ Sporirea cu cel puțin 35% a condițiilor de recepție și asistență, comparativ cu anul 2021;
- ✓ Cel puțin 15% de beneficiari cu acces la serviciile de integrare.

În domeniul protecției civile și situațiilor excepționale au fost stabilite **4 obiective generale** prin care MAI își propune să contribuie la **creșterea gradului de pregătire a populației**, reprezentanților autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar, pentru gestionarea eficientă a situațiilor de urgență și excepționale, care vor duce la **minimizarea efectelor** situațiilor de urgență și excepționale și a pagubelor cauzate de acestea, precum și la **consolidarea rezilienței populației** și a sectorului public și privat în fața situațiilor de acest gen. Toate eforturile vor conduce la **reducerea timpului de răspuns** în caz de situații de urgență, asigurarea unui **grad adecvat de securitate și protecție** a populației în caz de situații de urgență și excepționale, diminuarea pierderilor în rândul populației și a pagubelor materiale, ținând următorii indicatori de rezultat:

✓ 7 posturi de salvatori și pompieri voluntari instituite și 500 de voluntari instruiți;

✓ Creșterea graduală a capacităților naționale de pregătire și instruire în situații de urgență și excepționale cu 30%;

✓ Cel puțin 10 aplicații tactice comune desfășurate anual începând cu anul 2023;

✓ 12 sedii asigurate cu condiții corespunzătoare de muncă;

✓ Creșterea cu 8% a numărului de misiuni de intervenție atribuite SMURD;

✓ Creșterea cu cel puțin 8%, anual, a nivelului de completare a rezervelor de stat și de mobilizare începând cu anul 2023;

✓ Creșterea cu 10% a mijloacelor tehnice de intervenție.

Personalul bine pregătit constituie una dintre premisele importante pentru activitatea organelor de aplicare a legii, datorită căruia sunt **reduse cazurile de încălcare a drepturilor omului**, nivelul de criminalitate este menținut la un nivel scăzut, iar cetățenii obțin **încrederea și sentimentul de securitate** în societate și în stat. În acest sens, în **domeniul formării profesionale, integrității și digitalizării** au fost stabilite **6 obiective generale** și se va pune accentul pe **investiția în resurse umane calificate**, motivate, dedicate și instruite corespunzător în paralel cu modernizarea instituției, prin dezvoltarea noilor instrumente inteligente, care vor crea confortul de siguranță și securitate a cetățenilor. De asemenea, **îmbunătățirea imaginii sistemului afacerilor interne** în rândul societății, prin prisma prestării serviciilor în mod onest, bazate pe **principiul „zero corupție”**, va fi reflectat prin atingerea următorilor indicatori de rezultat:

✓ Reducerea cu 10% a fluctuației personalului cu vechime în muncă de până la 5 ani;

✓ Formarea inițială, continuă și profesională a personalului din sistemul afacerilor interne asigurată în proporție de 90% din necesarul de instruire;

✓ Creșterea numărului de evaluări a integrității instituționale până la 100 %;

✓ Reducerea discrepanței dintre garanțiile de muncă ale angajaților din sistemul afacerilor interne în raport cu salariul mediu pe economie;

✓ Sporirea până la 75% a gradului de acoperire cu infrastructură de comunicații;

✓ Cel puțin 55 de procese informaționale de lucru noi digitalizate.

Impactul pe termen lung urmărește mai multe beneficii în folosul cetățeanului și anume: **să genereze mai multă siguranță pentru oameni în toate mediile și situațiile în care aceștia își desfășoară activitățile - acasă, pe stradă, în locurile publice, în traficul rutier sau online, în orice timp de zi sau noapte.** Pentru ca impactul să se producă, au fost proiectate intervenții pe șase sub-

domenii de activitate, care vor avea ca efect modernizarea și capacitatea serviciilor în domeniul afacerilor interne, cu accent pe creșterea calității serviciilor prestate și apropierea de societate.

Alinierea tuturor proceselor și procedurilor la cele mai bune practici internaționale, cu respectarea abordării bazate pe drepturile omului, va reduce la minim eventualitatea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și posibilitatea unor situații, în care viața și sănătatea persoanei să aibă de suferit ca urmare a intervențiilor forțelor de ordine. Profesionalismul sporit al angajaților din domeniul afacerilor interne, **va genera un nivel înalt de mulțumire și satisfacție în rândul societății și respectiv, vor fi diminuate cazurile de abuz în serviciu.** Va fi **diminuat timpul de reacționare** la apelurile de urgență, care va spori sentimentul de securitate publică, inclusiv în zonele rurale mai îndepărtate de centrele raionale.

De asemenea, reieșind din abordarea complexă a segmentului de prevenire și combatere a criminalității, SDDAI va avea impact direct asupra mediului economic și social, accentul fiind pus, în special, pe combaterea criminalității organizate și a celei informatice, a traficului ilicit de droguri și de ființe umane, precum și a celui de arme și muniții. Beneficiarii finali, urmare implementării SDDAI, vor fi locuitorii Republicii Moldova, care vor locui într-o societate modernă, unde fenomenul criminalității **nu va constitui o amenințare** a vieții și bunăstării lor.

Este evident că, pentru atingerea impactului, sunt necesare schimbări de ordin normativ, funcțional și operațional, la diferite nivele ale administrației de stat. Or, o performanță sporită a activității autorităților de resort în prevenirea și combaterea criminalității, este unul din instrumentele, care poate garanta atingerea impactului așteptat.

Progresul general privind realizarea obiectivelor SDDAI va fi **evaluat anual, în baza indicatorilor de impact și de rezultat.** Indicatorii de monitorizare și evaluare, în limita activităților planificate, asigură transpunerea și contribuie la implementarea țintelor aferente Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă din Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă (*atribuite MAI*). La calcularea țintelor intermediare și finale, în procesul de colectare a

informațiilor, vor contribui cu statistici oficiale atât autoritatea implementatoare, cât și furnizorii de date/partenerii.

Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 va fi aprobată și asumată de Guvernul Republicii Moldova, care va monitoriza implementarea acesteia. La implementarea SDDAI **vor participa**, conform competențelor instituționale: Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Finanțelor; Ministerul Economiei; Ministerul Justiției; Ministerul Sănătății; Ministerul Apărării; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Mediului; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Vamal al Ministerului Finanțelor; Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; Procuratura Generală; Centrul Național Anticorupție; Agenția de Governare Electronică; Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică. Pentru asigurarea unui proces larg de implementare, Ministerul Afacerilor Interne poate coopera și cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, organizații neguvernamentale, precum și cu parteneri de dezvoltare, în funcție de necesitate.

În calitate de document de politici publice, care reflectă viziunea strategică de dezvoltare a domeniului afacerilor interne, SDDAI va fi implementată prin intermediul programelor sectoriale, pentru două cicluri de planificare: anii 2022-2025 și respectiv 2026-2030. Programele sectoriale, pentru etapa a II-a de planificare, vor fi elaborate pe parcursul anului 2025 și vor cuprinde perioada anilor 2026-2030. Acestea vor corespunde programelor bugetare și pe lângă acțiunile prioritare, vor reflecta sub-acțiunile relevante și alte activități, ce decurg din implementarea priorităților guvernamentale.

În vederea asigurării continuității implementării SDDAI, tabelul indicatorilor de monitorizare și evaluare, va fi actualizat cu obiectivele specifice și indicatorii de rezultat, pentru ciclul de planificare 2026 - 2030.

Reieșind din faptul că, operaționalizarea SDDAI se va regăsi în programele sectoriale, cadrul de monitorizare și evaluare își propune **să limiteze povara de raportare asupra instituțiilor implicate în realizarea strategiei.**

Cadrul de monitorizare și evaluare

